

Bakalářský/diplomní/specializační seminář

Češi a jejich sousedé

Miroslav Michela

Seminář je určen zájemcům o studium českých moderních a soudobých dějin – především dějin Československa ve 20. století, s přesahy především do historie střední a východní Evropy. Na problémově vymezených setkáních se studenti seznámí i s vybranými metodologickými koncepty. V rámci kurzu jsou plánovány prezentace studentských výzkumů a bude probíhat tvůrčí debata spojená s přípravou seminárních, bakalářských a diplomových prací, resp. aktuálních výzkumů českých, slovenských a středoevropských dějin. Na setkáních se budou prezentovat výsledky vlastního výzkumu a intelektuální práce studentů a ty budou konfrontovány s názory kolegů a kolegyně. Z hlediska výběru témat obzvláště uvítáme studenty se zájmem o nejnovější dějiny Slovenska, československo-maďarské vztahy a otázky související s problematikou nacionalismu, propagandy, populární kultury a kolektivní paměti. Začátek zimního semestru je vždy věnován úvodu do výzkumu a psaní historických prací. Následně budeme diskutovat vybrané texty a na každý semestr je naplánován jeden host, nebo exkurze.

Cíl předmětu:

Základním výstupem kurzu budou seminární práce odpovídající profilu studijního plánu každého účastníka. Témata seminárních prací budou přizpůsobeny zájmu studentů, zaměření semináře a témat bakalářských a diplomových prací. Cílem semináře není jen poskytnout určité pensum informací o výzkumech moderních a soudobých dějin, ale i rozvoj dovedností potřebných pro absolventa studia historie. Od každého účastníka se očekává aktivní přístup v rámci diskuse, studium doporučené literatury a výzkum historických pramenů.

Podmínky zakončení předmětu:

Obecné:

Předpokládá se plná účast (do 30% absencí bez udání důvodu). V případě distanční výuky bude docházka nahrazena pravidelnými online videokonferencemi. V případě vyšší neúčasti student dokládá důvody a následně je možné dohodnout s vyučujícím úkol, který by kompenzoval neúčast na hodinách.

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší v roce 2019 a později: zápočet se udílí na základě aktivního přístupu na hodinách, prezentace tezí seminární práce. Zkouška se uděluje na základě odevzdané seminární práce (předpoklad je min. 10 NS).

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší do roku 2018 včetně: zápočet se udílí na základě aktivního přístupu na hodinách, prezentace tezí seminární práce. Zkouška se uděluje na základě odevzdané seminární práce (předpoklad je min. 15 NS).

Studenti historie se zaměřením na vzdělávání (Bc.): zápočet se udílí na základě aktivního přístupu na hodinách, prezentace tezí seminární práce. Zkouška se uděluje na základě odevzdané seminární práce (předpoklad je min. 10 NS). V případě pokračování v druhém roku bakalářského semináře odevzdává student práci o rozsahu min. 15 NS.

Studenti navazujícího magistra historie: zápočet se udílí na základě aktivního přístupu na hodinách, prezentace tezí seminární práce. Klauzurní práce představuje buď odevzdanou

podstatnou část textu diplomové práce (předpoklad je min. 20 NS) nebo samostatnou práci na zvolené téma vycházející ze zaměření studenta v obdobném rozsahu.

Studenti učitelství historie pro SŠ (Mgr.): zápočet se udílí na základě aktivního přístupu na hodinách, prezentace tezí seminární práce. Zkouška se uděluje na základě odevzdané seminární práce (předpoklad je min. 15 NS). V případě pokračování v druhém roku bakalářského semináře odevzdává student práci o rozsahu min. 20 NS.

Literatura

Jan ASSMANN, Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku, Praha 2001.

Peter BERGER-Thomas LUCKMANN, Sociální konstrukce reality. Pojednání o sociologii vědění, Brno 1999.

Christoph CORNELIßEN-Roman HOLEC-Jiří PEŠEK (eds.), Diktatura - válka - vyhnání. Kultury vzpomínání v českém, slovenském a německém prostředí od roku 1945, Ústí nad Labem 2007.

Moritz CSÁKY-Elena MANNOVÁ (eds.), Kolektívne identity v strednej Európe v období moderny, Bratislava 1999.

Michaela FERENCOVÁ, Spomienkové slávnosti: Ako inštitúcie ovplyvňujú identifikačné procesy? In: Slovenský národopis, roč. 51, 2005, č. 1, s. 19-36.

Andrej FINDOR, Historické reprezentácie: Teória a príklad nacionalizácie kultúrnej nadradenosti, in: Filozofia, roč. 63, 2008, č. 5, s. 407-416.

Eva HAHNOVÁ-Hans Henning HAHN, Sudetoněmecká vzpomínání a zapomínání, Praha 2002.

Milan HLAVAČKA-Antoine MARES-Magdaléna POKORNÁ (eds.), Paměť míst, událostí a osobností: historie jako identita a manipulace, Praha 2011.

Eric HOBSBAWM-Terence RANGER (eds.), The Invention of Tradition, Cambridge 1983.

Zdeněk HOJDA-Jiří POKORNÝ, Pomníky a zapomínky, Praha 1997.

Ladislav HOLÝ, Malý český člověk a skvělý český národ. Národní identita a postkomunistická transformace společnosti, Praha 2001.

Gabriela KILIÁNOVÁ-Eva KOWALSKÁ-Eva KREKOVIČOVÁ (eds.), My a tí druhí v modernej spoločnosti, Bratislava 2009.

Vladimír MACURA, Znamení zrodu. České obrození jako kulturní typ, Praha 1983.

Radim MARADA, Paměť, trauma, generace, in: Sociální studia, roč. 4, 2007, č. 1-2, s. 79-96.

Françoise MAYEROVÁ, Češi a jejich komunismus. Paměť a politická identita, Praha 2009.

Karel ŠIMA, Národní slavnosti šedesátých let 19. století jako performativní akty konstruování národní identity, in: Český časopis historický, roč. 104, 2006, č. 1, s. 98-99.

Jiří ŠUBRT, Antinomie sociální paměti, in: Sociológia, roč. 43, 2011, č. 2, s. 133-157.

Miroslav VANĚK, Orální historie ve výzkumu soudobých dějin, Praha 2004.

Katherine VERDERY, The Political Lives of Dead Bodies: Reburial and Postsocialist Change, New York 1999.

Literatura bude průběžně doplňována během přednášek.

Web:

<http://www.dejepis21.cz>

<http://www.forumhistoriae.sk/>

<http://www.moderni-dejiny.cz/>

<http://www.totalita.cz>

<http://www.usd.cas.cz/>

<http://www.ustrcr.cz/>